

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE

M. A. (PARANGAT) ECONOMICS

EXAMINATION: JUNE - 2022

SECOND SEMESTER

Subject: Economics of Industries – II (ECBCS-17-214)

Date: 08/06/2022

Total marks: 60

Time: 2.00 pm to 4.30 pm

- Instructions:**
- 1) Attempt all Questions
 - 2) Figures to the right indicate full marks
 - 3) Answer should be precise and to the point.

Q. 1) Answer the multiple Choice questions. (05)

1. The industrialization in India has brought

a) economic transformation	b) social transformation
c) both (a) and (b)	d) none of the above
2. The basic and capital industry in India started at larger scale.

a) before the independence	b) after the independence
c) after globalization	d) none of the above
3. In the industrial growth of India industry has got significant role.

a) consumer goods	b) capital goods
c) small industry	d) none of the above
4. is stated as comparatively more efficient.

a) private sector	b) public sector
c) comparative sector	d) none of the above
5. The public sectors in India are facing problems.

a) political interference	b) delay in the project
c) lack of efficiency	d) all of the above

Q. 2) Answer any three of the following questions in 100 words. (15)

1. Significance of cottage industries
2. Significance of balanced regional development
3. Role of Life Insurance Corporation
4. Features of industrial policy 1991
5. Benefits of special economic zones

Q. 3) Answer any one of the following question in 250 words. (10)

1. Discuss the problems of textile industries in India.
2. Discuss the problems of engineering goods industry in India.

Q. 4) Answer any two of the following question in 500 words. (30)

1. Discuss the sources of Industrial finance in India. Explain its importance in industrial development.
2. Explain the need of foreign capital for industrial development. Discuss the trends in foreign direct investment in India.
3. Discuss the meaning of small scale industries in India. Describe the problems of

it.

मराठी स्पृहांतर
औद्योगिक अर्थशास्त्र - २ (ECBCS-17-214/214)

सूचना : १) सर्व प्रश्न अनिवार्य
२) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
३) उत्तरे नेमकी व मद्देसद असावीत.

- प्र. १) खालील प्रश्नांचे योग्य पर्याय द्या. (०५)

 १. भारतातील औद्योगिकरणामुळे झाल्याचे दिसून येते.
 - अ) आर्थिक परिवर्तन
 - ब) सामाजिक परिवर्तन
 - क) दोन्ही (अ) आणि (ब)
 - ड) वरीलपैकी कोणतेही नाही
 २. भारतातील मुलभूत आणि भांडवली उद्योगांची मोठ्या प्रमाणात सुरुवात काळात झाली.
 - अ) स्वातंत्र्यपूर्वी
 - ब) स्वातंत्र्यानंतर
 - क) जागतिकीकरणानंतर
 - ड) वरीलपैकी कोणतेही नाही
 ३. भारताच्या औद्योगिक वाढीत या उद्योगांची भूमिका अतिशय महत्वाची आहे.
 - अ) ग्राहक वस्तू
 - ब) भांडवली वस्तू
 - क) लघु उद्योग
 - ड) वरीलपैकी कोणतेही नाही
 ४. यातील उद्योग तुलनात्मकदृष्ट्या जास्त कार्यक्षम असल्याचे म्हटले जाते.
 - अ) खाजगी क्षेत्र
 - ब) सार्वजनिक क्षेत्र
 - क) सहकारी क्षेत्र
 - ड) वरीलपैकी कोणतेही नाही
 ५. भारतातील सार्वजनिक क्षेत्रासमोर सारखे प्रश्न आहेत.
 - अ) राजकीय हस्तक्षेप
 - ब) प्रकल्पातील दिरंगाई
 - क) कार्यक्षमतेचा अभाव
 - ड) वरीलपैकी सर्व

प्र. २) खालीलपैकी कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे १०० शब्दांत लिहा. (१५)

 १. कुटीर उद्योगांचे महत्व
 २. संतुलित प्रादेशिक विकासाचे महत्व
 ३. जीवन विमा निगमाची भूमिका
 ४. १९९१ च्या औद्योगिक धोरणाची वैशिष्ट्ये
 ५. विशेष आर्थिक क्षेत्राचे (special economic zone) फायदे

प्र. ३) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर २५० शब्दांत लिहा. (१०)

 १. भारतातील कापड उद्योगांच्या समस्या सांगा.
 २. भारतातील अभियांत्रिकी वस्तू उद्योगांच्या समस्या स्पष्ट करा.

प्र. ४) खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे ५०० शब्दांत लिहा. (३०)

 १. भारतातील औद्योगिक वित्ताचे स्रोत स्पष्ट करा व औद्योगिक विकासात त्यांचे महत्व सांगा.
 २. औद्योगिक विकासामध्ये विदेशी भांडवलाची गरज स्पष्ट करा व भारतातील थेट परकीय गुंतवणुक (foreign direct investment) यांचा कल स्पष्ट करा.
 ३. भारतामध्ये लघु उद्योगाचा अर्थ स्पष्ट करा व त्यांच्या समस्यांची चर्चा करा.